

BANK I... NIE BANK

PROF. DR HAB. EUGENIUSZ GOSTOMSKI

Lokalne spółdzielnie kredytowe w Rumunii od 2000 r. podlegają rejestracji w banku centralnym i nie są klasyfikowane jako banki. Jeżeli spełniają wymogi kapitałowe, mogą funkcjonować jako instytucje komercyjne.

W statystykach rumuńskiego banku centralnego i Eurostatu lokalne spółdzielnie kredytowe nie są zaliczane do banków. Prowadzą działalność operacyjną w ramach spółdzielczej grupy bankowej z centralą Creditcoop, której udział w aktywach wszystkich banków nie przekracza 1 proc. Pierwsze spółdzielnie kredytowe były wzorowane na niemieckich modelach banku Raiffeisena i banku Schulzego.

Na koniec 2011 r. w kraju funkcjonowało 41 banków i 8 oddziałów banków zagranicznych. Aktywa systemu w relacji do PKB stanowiły około 75 proc. W bankach, które posiadają prawie 6,5 tys. placówek, pracuje 68 tys. osób. Około 86 proc. aktywów należy do banków zagranicznych, przy czym aż 22,4 proc. do inwestorów greckich. W posiadaniu sektora znajdują się obligacje greckie o wartości nominalnej 20,2 mld euro. Poważnym problemem jest też niska jakość portfela kredytów (należności trudne stanowiły aż 23,3 proc. oblięa).

Spółdzielczość kredytowa w Rumunii zaczęła się odradzać w latach 90. W krótkim czasie powstało kilkadziesiąt słabych pod względem kapitałowym i kadrowym spółdzielni, do których utworzenia nie była wymagana licencja bankowa ani spełnienie jakichkolwiek wymogów kapitałowych. Kryzys, którego kulminacją było bankructwo największego banku spółdzielczego Banca Populara Romana w lipcu 2000 r., skłonił władze do objęcia spółdzielni nadzorem.

Rumuńskie spółdzielnie kredytowe są silnie zróżnicowane pod względem liczby członków i wielkości kapitału udziałowego. Wszystkie należą do banku zrzeszającego casa centrala, którym jest Creditcoop Central House wraz z 21 oddziałami. Jego aktywa wraz z aktywami zrzeszonych spółdzielni w przeliczeniu na euro wynoszą 79 mln euro, grupa zatrudnia łącznie 2,9 tys. osób. Banki spółdzielcze zrzeszają 756 tys. członków i tyleż samo wynosi liczba ob-

slugiwanych klientów. Na koniec 2011 r. w skład grupy wchodziło 48 lokalnych/regionalnych spółdzielni. Bank zrzeszający – Creditcoop Central House przeprowadza następujące operacje finansowe i pieniężne: ■ pozyskiwanie depozytów ■ udzielanie pożyczek i kredytów osobom prywatnym niebędącym członkami spółdzielni kredytowej oraz organizacjom zlokalizowanym na terytorium, na którym Creditcoop prowadzi działalność operacyjną ■ świadczenie usług factoringowych i dyskontowanie weksli ■ prowadzenie operacji finansowych na rynku międzybankowym ■ pomoc w zarządzaniu płynnością spółdzielni kredytowych ■ emisja i gwarantowanie emisji papierów wartościowych ■ pomoc spółdzielniom kredytowym w zarządzaniu płynnością.

Spółdzielcza grupa jest silnie scentralizowana, konsoliduje sprawozdania finansowe, a centrala gwarantuje zobowiązania zrzeszonych banków. Do tego celu służy wspólny fundusz rezerwowy, na który każdego roku są dokonywane odpisy w wysokości 5 proc. dochodów grupy podlegających opodatkowaniu. Aż 65 proc. oblięa stanowią kredyty dla klientów wiejskich, o niewysokich dochodach. Aktywa grupy mimo kryzysu wzrosły ze 159 mln euro w 2006 r. do 185 mln euro. □

Autor jest pracownikiem naukowym Uniwersytetu Gdańskiego i PWS w Kwidzynie.

RUMUŃSKA GRUPA SPÓŁDZIELCZA CREDITCOOP

Wyszczególnienie	
Aktywa	185 mln euro
Depozyty	116 mln euro
Kredyty	120 mln euro
ROA	0,69 proc.
ROE	3,16 proc.
Udział w rynku depozytów	1,0 proc.
Udział w rynku kredytów	0,7 proc.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Creditcoop na koniec 2010 r.